

نام درس: بهداشت 4 تعداد و نوع واحد: 2 تئوری رشته و مقطع تحصیلی: مامایی - کارشناسی
 دانشکده: پرستاری و مامایی گروه آموزشی: مامایی تعداد جلسات: 16 ترم تحصیلی: 5
 نام مدرس: فروغ السادات مرتضوی
 سال تحصیلی: 1403-1404 تاریخ شروع ترم: 1403/06/17 تاریخ پایان ترم: 1403/10/15

□ مقدمه (شرح درس): در طی این درس دانشجویان با خدمات بهداشت باروری در زمینه بهداشت ازدواج، بارداری و بعد از زایمان، بلوغ و یائسگی، شیردهی و تنظیم خانواده آشنا میشوند. ارائه این خدمات در ارتقا سلامت گروههای آسیب پذیر راهگشا است.

هدف کلی:

مروری بر تعاریف بهداشت باروری، حقوق باروری، سازمانهای بهداشتی و اهداف آنها

آشنایی با تنظیم خانواده و امور جمعیتی و شاخص های بهداشتی

آشنایی با شیرمادر، بهداشت نوزاد، رشد و تکامل نوزاد و کودک تا 6 سالگی

آشنایی با کاربرد یافته های علمی در مورد بهداشت قبل از ازدواج، بهداشت ازدواج، بارداری، بعد از زایمان، حین زایمان

□ اهداف اختصاصی درس (به تعداد سرفصلها و جلسات هدف نوشته شود):

از دانشجویان انتظار می رود پس از پایان دوره بتوانند:

1. بهداشت باروری، بهداشت خانواده، بهداشت مادر و کودک، علت اهمیت و دامنه فعالیت های آن را شرح دهد.

تاریخچه سازمانهای بین المللی بهداشت را شرح دهد.

تشکیلات سازمان بهداشت جهانی را نام ببرد و وظایف هر کدام را شرح دهد.

خدمات WHO و یونیسف را شرح دهد.

MCH- PHC و خصوصیات و استراتژی ها و اجزای آنها را تعریف کند.

2. اهداف توسعه هزاره و وضعیت ایران را شرح دهد.

3. جمعیت را تعریف کند، روند تغییر جمعیت و اثر آن بر رشد و توسعه جوامع را شرح دهد.

4. سیاستهای جمعیتی را مختصرا شرح دهد و اهداف برنامه های تنظیم خانواده و تنظیم خانواده از دید اسلام را توضیح دهد.

5. روشهای پیشگیری از بارداری هورمونی (مکانیسم اثر، عوارض، اندیکاسیونها و کنترااندیکاسیونها) را شرح دهد.

6. روشهای پیشگیری از بارداری مکانیکال (مکانیسم اثر، عوارض، اندیکاسیونها و کنترااندیکاسیونها) را شرح دهد.

7. انواع روشهای پیشگیری از بارداری شیمیایی (مکانیسم اثر، عوارض، اندیکاسیونها و کنترااندیکاسیونها) را شرح دهد.
8. انواع روشهای پیشگیری از بارداری جراحی (مکانیسم اثر، عوارض، اندیکاسیونها و کنترااندیکاسیونها) را شرح دهد.
9. انواع روشهای پیشگیری از بارداری مردانه (مکانیسم اثر، عوارض، اندیکاسیونها و کنترااندیکاسیونها) را شرح دهد.
10. شاخص های ارزشیابی برنامه های تنظیم خانواده را توضیح دهد.
11. بهداشت بلوغ را شرح دهد.
12. بهداشت سالمندی را شرح دهد.
13. شیر مادر، تولید شیر، اجزاء، مزایای تغذیه با شیرمادر برای مادر و نوزاد و تکنیک صحیح شیردهی را توضیح دهد.
14. نحوه شروع و تداوم تغذیه کمکی و از شیرگرفتن نوزاد را شرح دهد.
15. استراتژی های ترویج تغذیه با شیرمادر در بارداری و بعد از زایمان و نقش بیمارستان دوستانه کودک در این زمینه را توضیح دهد.
16. بیماریهای شایع و نقش طب مکمل را در بهداشت سالمندان توضیح دهد.
17. مراقبتهای تغذیه ای در ملاقات پیش از بارداری را شرح دهد.
18. نحوه ارزیابی تغذیه خانم های باردار و شیرده را شرح دهد.
19. گروههای غذایی اصلی را شرح دهد و انرژی و مواد مغذی مورد نیاز در دوران بارداری و شیردهی را بیان کند.
20. نحوه مصرف مکمل ها در دوران بارداری و شیردهی را شرح دهد.
21. وزن گیری در دوران بارداری را بیان کند و معیارهای وزن گیری نامناسب در خانم های باردار را بیان کند.
22. توصیه های تغذیه ای برای زنان باردار با اضافه وزن، چاق و لاغر را بیان کند.
23. توصیه های تغذیه ای در خصوص برخی شکایات شایع دوران بارداری (سوزش سردل، تهوع، سردرد، یبوست، ادم) را بیان کند.
24. نکات تغذیه ای در برخورد با مشکلات و بیماریهای دوران بارداری (دیابت، پره اکلامپسی، آنمی، عفونت بارداری) را بیان کند.
25. پایش رشد و رسم منحنی رشد و تفسیر آن را توضیح دهد.
26. زمان انجام واکسیناسیون نوزاد و کودک و انواع واکسن های ضروری را شرح دهد.
27. پروتکل غربالگری قبل از تولد را شرح دهد.
28. طرح های در حال اجرای غربالگری بعد از تولد و نوزادی و کودکی را در کشور نام برد.

استراتژی آموزشی (روشهای تدریس):

- سخنرانی کنفرانس بحث گروهی بحث در گروههای کوچک کارگاه آموزشی
- Round PBL Case Report Morning Report غیره

وسایل کمک آموزشی: اسلاید با صدا

وظایف و تکالیف دانشجو:..... شرکت در بحث، آماده کردن مطالب مرتبط با موضوع درس

نحوه ارزشیابی دانشجو:

مراحل ارزشیابی: مرحله ای * تکوینی

حضور و غیاب..... درصد از نمره نهایی

فعالیت کلاسی و انجام تکالیف.....10٪ درصد از نمره نهایی

امتحان میان ترم.....درصد از نمره نهایی

امتحان پایان ترم...../90.....درصد از نمره نهایی

نوع امتحان پایان ترم: شفاهی * تشریحی * چند گزینه ای صحیح و غلط جور کردنی

منابع :

دکتر حسین حاتمی و همکاران، بهداشت عمومی، ج 1 و 3، انتشارات ارجمند، چاپ اول، 1383

دکتر حسین شجاعی تهرانی، جی ای پارک . کلیات خدمات بهداشتی جلد 2 - انتشارات سماط، ویرایش هفدهم 1384

رضا سلطانی پروین، پارساری سوسن. بهداشت مادر و کودک، انتشارات سنجش تکمیلی، چاپ دوم. 1386.

راهنمای کشوری تغذیه دوران بارداری و شیردهی. وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، معاونت سلامت، دفتر بهبود تغذیه جامعه